

Hallituksen esitys Eduskunnalle Pohjoismaiden välillä pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Pohjoismaiden välillä tehdyn sopimuksen pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, joka allekirjoitettiin Kööpenhaminassa lokakuussa 1990. Sopimuksen tarkoituksena on yhteispohjoismaisten työmarkkinoiden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi lisätä siinä tarkoitettua koulutuksen saaneiden henkilöiden vapaan liikkuvuuden mahdollisuutta Pohjoismaiden välillä. Sopimuksen mukaan henkilö, joka on jonkun Pohjoismaan kansalainen ja on saanut ammattinsa harjoittamiseen tai virkaansa päteväntävän korkeamman koulutuksen, saa myös muissa Pohjoismaissa oikeuden harjoittaa ammattia tai kelpoisuuden vastaavaan

virkaan sopimuksessa tarkemmin määrättyin ehdoin. Korkeammalla koulutuksella tarkoitetaan sopimuksessa vähintään kolmevuotista koulutusta, johon normaalina pääsyvaatimuksena on yleinen tai ammatillinen lukiotasoinen koulutus. Julkishallinnon ylemmät virat sekä oikeuslaitoksen, syyttäjälaitoksen, poliisin ja puolustusvoimien virat sekä kansallisen turvallisuuden kannalta tärkeät virat voidaan varata maan omille kansalaisille.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun kaikki sopimuspuolet ovat hyväksyneet sen. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja asian valmistelu

1.1. Nykytila

Sopimus pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, on jatkoa sille pohjoismaiselle yhteistyölle, joka tähtää siihen, että kukaan Pohjoismaiden kansalainen ei olisi estynyt saamasta toisessa Pohjoismaassa koulutustaan vastaavaa työpaikkaa. Pohjoismaiden välillä on tällä alalla aikaisemmin tehty runkosopimus Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista (SopS 40/1983),

sopimus eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla (SopS 42/1983), sopimus peruskoulun luokanopettajien yhteispohjoismaisista työmarkkinoista (SopS 24/1984) sekä sopimukset peruskoulun ja keskiasteen oppilaitosten aineenopettajien ja käytännöllis-esteettisten aineiden opettajien yhteispohjoismaisista työmarkkinoista (SopS 11/1989). Valmisteltavana on lisäksi sopimus pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet keskiasteen tai keskiasteen jälkeisen enintään kolmevuotisen ammatillisen koulutuksen.

Sopimuksen mukaan muussa Pohjoismaassa saatu sopimuksen piiriin kuuluva koulutus antaa Pohjoismaiden kansalaisille oikeuden tulla hyväksytyksi ammatinharjoittajaksi ja kelpoisuuden vastaavaan virkaan sopimuksessa lähemmin määrätyn edellytyksin. Sopimusta ei sovelleta edellä mainittujen sopimusten kattamiin ammattiryhmiin.

Sopimuksen piiriin kuuluvia ammatteja, joiden harjoittaminen vaatii erillisen hyväksynnän, on Suomessa vähän. Ainoa tällainen ammatti, jonka pätevyysvaatimuksista on säädetty lain tasolla, on asianajaja. Sopimuksen piiriin kuuluvia muita ammatteja ovat Suomessa muun muassa Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien hyväksymät tilintarkastajat, laboratorionhoitaja ja sähkötöiden johtaja.

Sopimuksen 2 artiklan 5 kappaleen mukaan valtiollisia virkoja voi hakea myös henkilö, joka on muussa Pohjoismaassa saanut koulutuksen, joka pääpiirteittäin vastaa virkaan vaadittua koulutusta. Hallitusmuodon 85 §:n mukaan valtion virkaan vaadittavista oppinäytteistä säädetään asetuksella, mikäli niistä ei ole säädetty lailla. Säädettyjä kelpoisuusehtoja on vakiintuneesti tulkittu niin, että vain Suomessa suoritettut opinnot tuottavat vaadittavan kelpoisuuden. Ulkomailla suoritettujen opintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain (531/1986) mukaan ulkomailla suoritettut korkeakouluopinnot tuottavat julkiseen virkaan tai toimeen saman kelpoisuuden kuin Suomessa suoritettut korkeakouluopinnot, jos nämä opinnot on tuon lain nojalla tehdyssä valtioneuvoston tai opetusministeriön päätöksessä rinnastettu toisiinsa. Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (SopS) johdosta on mainittua lakia kuitenkin muutettu. Tämän lisäksi voivat ulkomaiset opinnot eräiden erityissääntösten perusteella tuottaa kelpoisuuden eräisiin korkeakoulu- ja tutkijavirkoihin, minkä lisäksi on säännöksiä ulkomaan korkeakoulussa lääketieteellisen tai hammaslääketieteellisen perustutkinnon suorittaneen oikeutamisesta harjoittamaan lääkärin tai hammaslääkärin tointa kunnan, kuntayhtymän tai valtion virassa (laki lääkitöiden harjoittamisesta, 562/1978, ja laki hammaslääkitöiden harjoittamisesta, 563/1978). Edelleen muodostavat edellä mainituissa pohjoismaisissa sopimuksissa tarkoitetut opinnot poikkeuksen siitä vaatimuksesta, että ainoastaan Suomessa suoritettut opinnot tuottavat virkakelpoisuuden.

Hallitusmuodon 84 §:ssä luetellaan ne valtionhallinnon ylimmät virat, joihin voidaan nimittää vain Suomen kansalaisia. Tämän lisäksi on valtion virkamieslain 9 a §:ssä (725/1989) lueteltu eräät muut valtion virat, joihin niin ikään voidaan nimittää vain Suomen kansalaisia. Nämä ovat kaikki sopimuksen 10 artiklassa mainittuja virkoja, joten tältä osin sopimuksen määräykset eivät ole ristiriidassa Suomen lainsäädännön kanssa.

Sopimuksen 4 artiklan mukaan Suomi voi hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot Suomen kielessä tai, jos tätä vaaditaan Suomen lainsäädännön mukaan, ruotsin kielessä. Samoin edellytyksin Suomi voi vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot sekä suomen että ruotsin kielessä. Valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetussa laissa (149/1922) ja sen täytäntöönpanosta annetussa asetuksessa (312/1922) on säädetty virkakelpoisuuden ehtona vaadittavasta suomen ja ruotsin kielien taidosta. Lain 5 §:n (728/1989) mukaan tasavallan presidentti voi erityisestä syystä myöntää erivapauden tai lievennystä laissa vaadituista kelpoisuusehdoista. Sopimusta valmisteltaessa on kuitenkin yhteisesti todettu, että sopimuksen kielitaitovaatimukset eivät ole ristiriidassa Suomen sisäisen lainsäädännön kanssa.

1.2. Asian valmistelu

Sopimusta pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, on valmisteltu Pohjoismaiden ministerineuvoston piirissä vuodesta 1989. Tammikuussa 1990 asetettiin sopimustekstiä viimeistelemään asiantuntijaryhmä, joissa kaikki Pohjoismaat olivat edustettuina.

Sopimus allekirjoitettiin lokakuussa 1990 Kööpenhaminassa. Sopimuksen hyväksymisen edellytyksiä ja tarvittavia lainsäädäntötoimenpiteitä on selvitetty yhteistyössä ulkoasiainministeriön, valtiovirainministeriön ja opetusministeriön välillä. Muut Pohjoismaat ovat jo hyväksyneet sopimuksen.

Sopimuksesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, puolustusministeriöltä, valtiovirainministeriöltä, opetusministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työministeriöltä, Ahvenanmaan maakuntahallitukselta ja Suomen Asianajajali-

tolta. Kaikissa lausunnoissa on periaatteessa puollettu sopimuksen hyväksymistä. Oikeusministeriö ja opetusministeriö ovat kuitenkin jäljempänä mainittuun EY-lainsäädäntöön viitaten pitäneet sopimusta tarpeettomana, mutta eivät ole vastustaneet sen hyväksymistä.

1.3 Sopimuksen suhde EY-lainsäädäntöön

Pohjoismainen sopimus sisältää samankaltaisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän kuin EY:n tutkintojen tunnustamista koskeva direktiivi (89/48/ETY). Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi on Suomessa säädetty laki Euroopan talousalueen kansalaisten tutkintotodistusten tunnustamisesta (1597/1992) ja laki ulkomailla suoritetuista korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain muuttamisesta (1598/1992). Sopimusta koskee myös EY-direktiivi asianajajien palveluiden tarjoamisen vapauden tehokkaan toteuttamisen helpottamisesta (77/249/ETY). Tämän direktiivin täytäntöönpano on edellyttänyt eräiden tarkistusten tekemistä oikeudenkäymiskaareen ja asianajajista annettuun lakiin (31/1993).

Vaikka EY:n ja pohjoismaisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän lähtökohdat ja periaatteet ovat samat, järjestelmien välillä on myös eroja. Pohjoismaiseen sopimukseen on Suomessa katsottu sisältyvän joitakin määräyksiä, jotka poikkeavat direktiiveistä yksityisen henkilön vahingoksi ja toisaalta myös joitakin määräyksiä, jotka poikkeavat direktiiveistä yksityisen eduksi. Sopimuksen hyväksyminen ei kuitenkaan edellytä muutoksia edellä mainittuihin lakeihin.

Sekä Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyn sopimuksen (4 artikla) että EY:n perustamissopimuksessa (6 artikla) keskeinen periaate on kansalaisuuden perustuvan syrjinnän kieltö. Syrjimättömyysperiaate merkitsee sitä, että kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä ja että muiden jäsenvaltioiden kansalaisia on kohdeltava samalla tavoin kuin maan omia kansalaisia.

Tanska, Suomi ja Ruotsi ovat EU-jäsenvaltioita ja kaikki Pohjoismaat ovat ETA-sopimuksen osapuolia. Pohjoismainen työmarkkinasopimus koskee ensisijassa henkilöiden vapaata liikkuvuutta. Tämä on ala, jolla EY:llä ei ole ulkosuhdekompetenssia. Täten jäsenvaltiot voivat tehdä soimuksia kolmansien maiden kanssa ja näiden sopimusten perusteella kolmansien maiden kan-

salaisen voivat saada erityisiä oikeuksia. Täten ei ole periaatteellista estettä sille, että EU-valtio tekee tutkintojen tunnustamista koskevan sopimuksen kolmannen valtion kanssa.

ETA-sopimuksen 121 artiklan a kohdan mukaan ETA-sopimuksen määräykset eivät estä pohjoismaista yhteistyötä siltä osin kuin yhteistyö ei vaikeuta ETA-sopimuksen moitteetonta toimintaa. Edelleen ETA-sopimuksessa on yhteinen julistus ETA-sopimuksen ja olemassa olevien sopimusten suhteesta. Julistuksessa sanotaan, että ennenkuin ainakin vastaavat oikeuden on saavutettu ETA-sopimuksen mukaisesti, ETA-sopimus ei vaikuta oikeuksiin, jotka on turvattu yhtäältä yhtä tai useampaa EU-valtiota ja toisaalta yhtä tai useampaa EFTA-valtiota velvoittavalla, voimassa olevalla sopimuksella. Pohjoismainen sopimus allekirjoitettiin ennen ETA-sopimuksen voimaantuloa. Tällä perusteella pohjoismaisen sopimuksen on katsottu olevan julistuksessa mainittu voimassa oleva sopimus.

Vuoden 1994 EU-liittymissopimukseen sisältyy myös yhteinen julistus Pohjoismaiden yhteistyöstä (julistus N:o 28). Julistuksessa sopimuspuolet toteavat, että Suomi ja Ruotsi Euroopan unionin jäseninä aikovat jatkaa yhteisön lainsäädäntöä ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen muita määräyksiä täysin noudattaen Pohjoismaiden yhteistyötä keskenään sekä muide maiden ja alueiden kanssa.

Edellä selostetun perusteella Pohjoismaissa on katsottu, että EY-lainsäädäntö ei estä pohjoismaisen sopimuksen hyväksymistä. Kaikissa maissa on kuitenkin todettu, että jos EY-järjestelmän ja pohjoismaisen sopimuksen mukaisen menettelyn eroavaisuuksista johtuvia soveltamisongelmia ilmenee, pohjoismaisen sopimuksen muuttamiseen tulee olla valmiutta. Sopimuksen 15 artiklan 1 kappaleen mukaan Pohjoismaiden ministerineuvosto asettaa komitean, joka voi esittää muutoksia sopimukseen. Saman artiklan 2 kappaleen mukaan sopimus otetaan tarkistettavaksi viimeistään viiden vuoden kuluttua sen voimaantulosta.

2. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Sopimuksen hyväksyminen ei aiheuta välittömiä organisatorisia eikä taloudellisia vaikutuksia. Sopimuksen voimaantulo vähentäi-

si tarvetta tehdä ulkomaanopintolain mukaisia rinnastamispäätöksiä. Toisaalta julkishallinnon työ määrä lisääntyisi, koska hyväksymisen myöntävät ja virkaan nimittävät viranomaiset joutuisivat entistä suuremmassa määrin selvittämään ja arvioimaan sitä, vastaako muissa Pohjoismaissa suoritettu tutkinto Suomessa vaadittua tutkintoa. Hyväksymisen myöntävät ja virkaan nimittävät viranomaiset joutuisivat myös järjestämään sopimuksen edellyttämiä harjoittelujaksoja ja

soveltuvuuskokeita. Nämä lisätehtävät eivät kuitenkaan tule vaikuttamaan valtionhallinnon nykyiseen organisaatioon eivätkä lisäämään julkisia menoja.

Valtioneuvoston 27 päivänä maaliskuuta 1991 tekemä periaatepäätös valtion virkoja ja tehtäviä koskevien kelpoisuusvaatimusten uudistamisesta saattaa lähivuosina johtaa sellaisten kelpoisuusehtojen määrän väheneemiseen, joissa vaaditaan sopimuksessa taroitettuja opintoja.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Artiklan mukaan sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka ovat jonkun Pohjoismaan kansalaisia ja jotka ovat saaneet ammattinsa harjoittamiseen tai tehtävänsä pätevöittävän, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen. Korkeammalla koulutuksella tarkoitetaan koulutusta, johon normaalina pääsyaatimuksena on yleinen tai ammatillinen lukiotason koulutus. Sopimus ei kuitenkaan koske aikaisempien terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon (SopS 42/1983) tai opetuksen (SopS 24/1984 ja 11/1989) alalla tehtyjen pohjoismaisten työmarkkinasopimusten piiriin kuuluvia henkilöitä.

2 artikla. Henkilöllä, joka on jossakin Pohjoismaassa saanut hyväksymisen ammatinharjoittajaksi jonkin sopimuksen kattaman koulutuksen perusteella, on oikeus sopimuksessa määrätyn ehdoin saada hyväksyminen kaikilta muilta sopimusvaltioilta, joilla on määräyksiä tällaisesta hyväksymisestä. Hyväksymiseen kuuluu oikeus käyttää ammatin harjoittamiseen liittyvää arvonimeä.

Hyväksymisen myöntävällä viranomaisella tarkoitetaan myös ammatillisia yhteisöjä, joilla on oikeus hyväksyä jäseniä siten, että jäsen saa oikeuden harjoittaa ammattia ja käyttää yhteisön jäsenille varattua arvonimeä. Suomessa tällainen yhteisö on esimerkiksi Suomen Asianajajaliitto.

Jos sopimusvaltion määräysten mukaan joidenkin virkojen kelpoisuusehtona on tämän sopimuksen piiriin kuuluva kansallinen koulutus, voi tällaisia virkoja hakea myös henkilö, joka on saanut koulutuksen, joka pääpiirteittäin vastaa vaadittua koulutusta

ja joka pääasiallisesti on järjestetty toisessa sopimusvaltiossa.

3—4 artikla. Artiklojen mukaan hyväksymisen edellytyksenä voidaan vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot lainsäädännöstä ja hallinnollisista määräyksistä, jotka ovat erityisen merkittäviä asianomaisen ammatinharjoittamisen kannalta tässä sopimusvaltiossa. Lisäksi Suomi voi vaatia, että hakijalla on maamme lainsäädännön mukaista tyydyttävää suomen ja ruotsin kielen taitoa.

5 artikla. Tämä artikla koskee ammatinharjoittamista hyväksymisen edellytyksenä. Sopimusvaltio voi, jos se sopimusvaltio, jossa hakija on saanut koulutuksensa, ei vaadi erityistä hyväksymistä ammatin harjoittamiseksi, asettaa ehdoksi, että hakija on harjoittanut ammattia viimeksi mainitussa sopimusvaltiossa kolmen vuoden ajan viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana. Jos tällaista ammatinharjoitusta ei ole ollut, sopimusvaltio voi vaatia, että hakija on harjoittanut ammattia tämän sopimusvaltion hyväksymän ammatinharjoittajan vastuulla kolmen vuoden ajan ennen hyväksymistä.

6 artikla. Artikla käsittelee ammattipätevyyden antavan koulutuksen täydentämistä käytännön ammatinharjoittamisen jaksolla hyväksytyyn ammatinharjoittajan vastuulla. Artiklan mukaan sopimusvaltio voi, kun hakemus koskee hyväksymistä asianajajan tai tilintarkastajan ammatin harjoittamiseen, vaatia että hakija on sitä ennen harjoittanut ammattiaan vähintään kolme vuotta siihen hyväksytyyn asianajajan tai tilintarkastajan vastuulla tai on suorittanut sopimusvaltion järjestämän soveltuvuuskokeen. Valinnasta harjoitteluaajan ja soveltuvuuskokeen välillä päättää asianomainen sopimusvaltio.

7 artikla. Tämän artiklan mukaan sopimusvaltio voi, jos muussa Pohjoismaassa saatu koulutus on enemmän kuin vuoden hakemusmaan koulutusta lyhyempi, vaatia 6 artiklassa mainitun harjoitteluaajan lisäksi ammatin harjoittamista koulutusaikojen eron enintään kaksinkertaisena tai lisäkoulutusta, joka voi päättyä tutkintoon.

8—9 artikla. Nämä artiklat käsittelevät hyväksymishakemusta ja ja päätöksenteon menettelytapoja. Hyväksymisen myöntävän viranomaisen tulee tehdä perusteltu ratkaisu neljän kuukauden kuluessa hakemusasiakirjojen jättämisestä. Hylkäämisestä voidaan valittaa valitusmenettelyä koskevien yleisten säännösten mukaisesti. Hyväksyminen voidaan myös eräin edellytyksin peruttaa.

10 artikla. Artiklan mukaan itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi hyväksymisen ehdoksi ei voida asettaa, että hakija on sen valtion kansalainen tai saa sen valtion kansalaisuuden, jossa hyväksymistä haetaan. Sopimusvaltiot voivat kuitenkin varata julkishallinnon ylempät virat, oikeuslaitoksen, syyttäjälaitoksen, ulosottotoimen, poliisin ja puolustusvoimien virat sekä muut virat, joilla on merkitystä kansallisen turvallisuuden kannalta, oman maan kansalaisille.

11—12 artikla. Näiden artiklojen mukaan aikaisempi palvelu jossakin Pohjoismaassa on toisessa Pohjoismaassa virkaa täytettäessä katsottava samanarvoiseksi tässä maassa tapahtuneen vastaavan palveluksessaolon kanssa. Niin ikään tulee toisessa Pohjoismaassa koulutuksensa saaneen olla samanarvoinen hakemusmaan omien kansalaisten kanssa mitä tulee palkka- ja eläkeoikeuteen sekä muihin virkaan liittyviin oikeuksiin.

13 artikla. Artiklan mukaan sopimusvaltioiden tulee saattaa lainsäädäntönsä valtion virkojen osalta vastaamaan 2 artiklan 5 kappaleessa ja 10—12 artiklassa mainittuja periaatteita sekä myötävaikuttaa siihen, että näitä periaatteita sovelletaan myös ei-valtiollisiin virkoihin. Sopimusvaltio voi kuitenkin pitää voimassa lakeja ja muita määräyksiä, joiden mukaan tuomarin tai yleisen syyttäjän tai näihin verrattaviin oikeuslaitoksen, syyttäjälaitoksen ja uulosottotoimen virkoihin nimitämisen ehtona on sopeutumis aika tai soveltuvuuskokeen suorittaminen. Artiklan mukaan Suomi voi lisäksi asettaa vastaavan vaatimuksen yleisen oikeusavustajan virkaan nimittämiseksi. Valinnasta sopeutumisajan ja soveltuvuuskokeen välillä päättää sopimusvaltio.

14—15 artikla. Nämä artiklat sisältävät määräyksiä tietojen vaihtamisesta ja sopimuksen toteutumisen seurannasta. Sopimus on tarkoitus ottaa tarkistettavaksi viimeistään viiden vuoden kuluttua sen voimaantulosta.

16—18 artikla. Nämä artiklat sisältävät tavanomaiset määräykset sopimuksen hyväksymisestä, voimaantulosta, tallettajasta ja sopimuksen irtisanomisesta. Sopimuksen tallettajana on Tanska. Färsaarten, Grönlannin ja Ahvenanmaan osalta sopimus tulee voimaan näiden itsehallintoalueiden ilmoitettua sopimuksen voimaantulon edellytysten tulleen täytetyksi.

2. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Pykälä sisältää tavanomaisen blanket-tisäännöksen sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä.

2 §. Sopimuksen 2 artiklan 4 kappaleen mukaan, jos jokin sopimusvaltio on lainsäädännössään tai muutoin määrännyt, että palvelukseenotto joidenkin virkojen osalta edellyttää sopimuksen piiriin kuuluvaa kansallista koulutusta, voi tällaisia virkoja hakea myös henkilö, joka on saanut koulutuksen joka pääpiirteittäin vastaa vaadittua koulutusta ja joka pääasiallisesti on järjestetty toisessa sopimusvaltiossa. Tällainen hakija on arvioitava tasa-arvoisesti asianomaisessa sopimusvaltiossa koulutuksen saaneen hakijan kanssa.

Tämän määräyksen toteuttamiseksi ehdotetaan tähän pykälään otettavaksi säännös, jonka mukaan, jos julkisen viran kelpoisuusvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai ylioppilas pohjainen, vähintään kolmevuotinen opistutkinto, tämän vaatimuksen täyttää Pohjoismaan kansalaisen osalta myös muussa Pohjoismaassa suoritettu, edellä 1 §:ssä mainitussa sopimuksessa tarkoitettu tutkinto, joka pääpiirteittäin vastaa Suomessa suoritettua tutkintoa.

Ehdotettuun säännökseen sisältyisi myös se sopimuksen 2 artiklan 4 kappaleen edellytys, että ulkomailla suoritetun tutkinnon tulee pääpiirteittäin vastata Suomessa suoritettua, vaadittua tutkintoa. Tämä edellytys koskee sekä tutkintojen tasoa että alaa, mikäli vaaditaan nimeltä mainittua tutkintoa, ja vain tasoa, jos kelpoisuusvaatimus ei ole näin yksilöity. Tason ja alan vastaavuutta arvioitaisiin samoin perustein kuin ulkomaanopintolain mukaan. Se edellytys, että tutkintojen tulee pääpiirteittäin vastata toisi-

aan, sallisi ulkomaanopintolakia joustavamman vertailun, jonka tarkka sisältö määntyisi soveltamiskäytännössä. Suomessa suoritettava tutkinto ei kuitenkaan saisi olla kestoaltaan yli yhtä kolmasosaa pitempi kuin ulkomailla suoritettu tutkinto.

Pykälän 2 momentin mukaan julkisella viralla tarkoitetaan valtion, kunnan tai kuntayhtymän virkaa sekä itsenäisen julkisoikeudellisen laitoksen virkaa ja tointa. Sopimuksen valmisteluissa on todettu, että julkisella viralla ei tässä sopimuksessa tarkoiteta kirkollisia virkoja. Pykälän 3 momentissa määritellään julkista tointa. Molemmat määritelmät vastaavat ulkomaanopintolaissa olevia määritelmiä.

3 §. Tämän pykälän mukaan hyväksymisen myöntävä viranomainen voi vaatia, että ammatin hyväksymistä tai virkaa hakeva henkilö täyttää sopimuksen 5—8 artiklassa tarkoitetut erityiset edellytykset.

4 §. Pykälään sisältyy asetuksenantovaltuutus.

3. Voimaantulo

Sopimuksen 16 artiklan mukaan sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun kaikki sopimuspuolet ovat ilmoittaneet sopimuksen tallettajana olevalle Tanskan ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä. Esitykseen liittyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimuksen määräykset muussa sopimusvaltiossa saadun koulutuksen tuottamasta virkakelpoisuudesta poikkeaa Suomen lainsäädännöstä, jonka mukaan vain Suomessa suoritettut opinnot tuottavat virkakelpoisuuden. Nämä määräykset ovat myös ristiriidassa ulkomailla suoritettujen opintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain kanssa, koska tämän lain mukaan ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastamisesta Suomessa suoritettuihin korkeakouluopintoihin päättää valtioneuvosto tai opetusministeriö.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Kööpenhaminassa 24 päivänä lokakuuta 1990 Pohjoismaiden välillä pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Pohjoismaiden välillä pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kööpenhaminassa 24 päivänä lokakuuta 1990 Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyuden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, tehdyn sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Jos julkisen viran tai toimen kelpoisuusvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai sellainen vähintään opistoasteen tutkinto, johon johtavan ylioppilastutkintoon pohjautuvan koulutuksen kesto on vähintään kolme vuotta, tämän vaatimuksen täyttää Pohjoismaan kansalaisen osalta myös muussa Pohjoismaassa suoritettu, edellä 1 §:ssä mainitussa sopimuksessa tarkoitettu tutkinto, joka pääpiirteittäin vastaa Suomessa suoritettua tutkintoa.

Julkisella viralla tarkoitetaan tässä laissa valtion, kunnna tai kuntayhtymän virkaa sekä itsenäisen julkisoikeudellisen laitoksen virkaa ja tointa.

Julkisella toimella tarkoitetaan tässä laissa työsopimussuhteista tehtävää kunnan ja kuntayhtymän palveluksessa.

3 §

Edellä 1 §:ssä mainitun sopimuksen 2 artiklassa tarkoitettu viranomainen voi vaatia, että ammatin harjoittamista koskevaa hyväksymistä tai virkaa hakeva henkilö täyttää ne erityiset vaatimukset, jotka sopimuksen mukaan voidaan asettaa.

4 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

5 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ulkoasiainministeri *Tarja Halonen*

SOPIMUS

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitukset,

jotka ovat tehneet sopimuksen Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista 8 päivänä maaliskuuta 1982,

joiden tulee Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä 23 päivänä maaliskuuta 1982 tehdyn yhteistyösopimuksen 14 artiklan mukaisesti pyrkiä ylläpitämään yhteispohjoismaisia työmarkkinoita ja kehittämään niitä edelleen,

jotka katsovat, että Pohjoismaiden välillä tapahtuvan vapaan liikkuvuuden mahdollisuus sellaisten henkilöiden kohdalla, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen täyspäiväisen korkeamman koulutuksen, hyödyttää näiden maiden taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä,

jotka katsovat, että näille henkilöille järjestetty, sopimuspuolten virallisesti sääntelemä koulutus on suurin piirtein samanarvoinen,

jotka pyrkivät näiden henkilöiden riittävään koulutusmäärään jokaisessa sopimusvaltiossa sekä niin yhdenmukaiseen koulutukseen ja lainsäädäntöön kuin mahdollista, ja

jotka katsovat, että vapaan liikkuvuuden toteuttaminen Pohjoismaiden välillä edellyttää kaiken ammattipätevyyden antavan koulutuksen vastavuoroista hyväksymistä,

ovat sopineet seuraavasta:

Soveltamisala

1 artikla

Tätä sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka ovat jonkun sopimusvaltion kansalaisia ja jotka ovat saaneet ammattinsa harjoittamiseen tai tehtävänsä pätevoittävän, vähintään kolmevuotisen täyspäiväisen korkeamman koulutuksen. Sopimus koskee myös henkilöitä, jotka ovat osa-aikaisena saaneet sopimuksen piiriin kuuluvan vastaavankestoisen koulutuksen.

Korkeammalla koulutuksella tarkoitetaan tässä sopimuksessa koulutusta, johon normaalina pääsyvaatimuksena on yleinen tai ammatillinen lukiotason koulutus.

Koulutuksen kestolla tarkoitetaan tässä sopimuksessa kestoja, joka on vahvistettu kyseistä koulutusta koskevissa määräyksissä.

Sopimus ei koske henkilöitä, joita jo koskevat

— 25 päivänä elokuuta 1981 tehty sopimus eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla

— 3 päivänä maaliskuuta 1982 tehty sopimus peruskoulun luokanopettajien yhteispohjoismaisista työmarkkinoista

— 29 päivänä syyskuuta 1988 tehty sopimus peruskoulun aineenopettajien, käytännöllis-esteettisten aineiden opettajien ja erityisopettajien yhteispohjoismaisista työmarkkinoista tai

— 29 päivänä syyskuuta 1988 tehty sopimus keskiasteen oppilaitoksen (lukion ja ammatillisten oppilaitosten) aineenopettajien ja käytännöllis-esteettisten aineiden opettajien yhteispohjoismaisista työmarkkinoista.

2 artikla

Sillä, joka on jossakin sopimusvaltiossa saanut laillistuksen, auktorisoinnin tai muun vastaavan oikeudellisen hyväksymisen ammatinharjoittajaksi jonkin sopimuksen piiriin kuuluvan koulutuksen perusteella, on oikeus tässä sopimuksessa määrätyn ehdoin saada hyväksyminen kaikilta muilta sopimusvaltioilta, joilla on sellaista hyväksymistä koskevia määräyksiä.

Hyväksymiseen kuuluu oikeus käyttää ammatin harjoittamiseen liittyvää arvonimeä.

Tässä sopimuksessa hyväksymisen myöntävällä viranomaisella tarkoitetaan myös ammatillisia yhteisöjä, joilla kansallisen lainsäädännön mukaan on oikeus hyväksyä jäseniä siten, että jäsen toisaalta saa oikeuden harjoittaa ammattia ja käyttää yhteisön jäsenille varattua arvonimeä ja toisaalta kuu-

luu sen kurinpitovallan piiriin.

Ammatinharjoittajalla, joka on koulutettu sellaisessa sopimusvaltiossa, jolla ei ole määräyksiä kyseisen ammatin harjoittajien hyväksymisestä, on oikeus saada hyväksymisen 5 artiklassa mainituin ehdoin niissä sopimusvaltioissa, joissa sellainen hyväksymisen vaaditaan.

Jos jokin sopimusvaltio on lainsäädännössä tai muutoin määrännyt, että palvelukseenotto joidenkin virkojen osalta edellyttää tämän sopimuksen piiriin kuuluvaa kansallista koulutusta, voi tällaisia virkoja hakea myös henkilö, joka on saanut koulutuksen, joka pääpiirteittäin vastaa vaadittua koulutusta ja joka pääasiallisesti on järjestetty toisessa sopimusvaltiossa. Tällainen hakija on arvioitava tasa-arvoisesti asianomaisessa sopimusvaltiossa koulutuksen saaneen hakijan kanssa, edellyttäen, että hänellä on 4 artiklassa tarkoitettu kielitaito.

Yleiset edellytykset

3 artikla

Sopimusvaltio voi hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot lainsäädännöstä ja hallinnollisista määräyksistä, jotka ovat erityisen merkittäviä asianomaisen ammatinharjoittamisen kannalta tässä sopimusvaltiossa. Tällaisten vaatimusten tulee olla kyseisen ammatin harjoittamisen kannalta tarpeellisuuden ja koh-tuullisuuden rajoissa.

4 artikla

Tanska, Norja ja Ruotsi voivat hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot joko tanskan, norjan tai ruotsin kielessä.

Suomi ja Islanti voivat hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot vastaavasti suomen tai islannin kielessä.

Suomi voi suomen kielen tietojen sijasta vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot ruotsin kielessä, jos tätä vaaditaan Suomen lainsäädännön mukaan. Samoin edellytyksin Suomi voi vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot sekä suomen että ruotsin kielessä.

Erityiset edellytykset

5 artikla

Sopimusvaltio voi siinä tapauksessa, että sopimusvaltio, jossa hakija on saanut koulu-

tuksensa, ei vaadi erityistä hyväksymistä ammatin harjoittamiseksi, asettaa hyväksymisen ehdoksi, että hakija on harjoittanut ammattia viimeksi mainitussa sopimusvaltiossa kolmen vuoden ajan viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana.

Mikäli 1 kappaleessa mainittua ammatinharjoitusta ei ole ollut, voidaan vaatia, että hakija on harjoittanut ammattia asianomaisen sopimusvaltion hyväksymän ammatinharjoittajan vastuulla kolmen vuoden ajan ennen kuin hyväksyminen voidaan antaa.

Jos hakija on saanut hyväksymisen kolmannessa sopimusvaltiossa, hakemus käsitellään ikään kuin hakija olisi saanut hyväksymisen siinä sopimusvaltiossa, jossa koulutus on saatu.

6 artikla

Milloin ammatinharjoittamisen hyväksymisen ehtona on, että ammattipätevyyden antava koulutus täydennetään käytännön ammatinharjoittamisen jaksolla hyväksytyyn ammatinharjoittajan vastuulla, sopimusvaltio voi vaatia, että sellainen vastaavanpitäinen harjoittelujakso on suoritettu toisessa sopimusvaltiossa.

Jos hakija ei ole suorittanut 1 kappaleessa mainittua harjoittelujaksoa tai jos hakijan suorittama harjoittelujakso on lyhyempi kuin se jakso, joka vaaditaan siinä sopimusvaltiossa, jossa hyväksymistä haetaan, tämä sopimusvaltio voi vaatia, että puuttuva harjoittelu-aika suoritetaan kyseisen sopimusvaltion hyväksymän ammatinharjoittajan vastuulla.

Sopimusvaltio voi kuitenkin vaatia aina, kun hakemus koskee hyväksymistä asianajajan tai tilintarkastajan ammatin harjoittamiseen, että hakija on sitä ennen harjoittanut ammattiaan vähintään kolme vuotta kyseisen sopimusvaltion hyväksymän asianajajan tai tilintarkastajan vastuulla tai on suorittanut sopimusvaltion järjestämän soveltuvuuskokeen. Tanska voi lisäksi asettaa vastaavan vaatimuksen maanmittaajaksi hakevalle. Asianomainen sopimusvaltio päättää valinnasta harjoitteluajan ja soveltuvuuskokeen välillä.

7 artikla

Sopimusvaltio voi, jos hakijan ammattipätevyyden antava koulutus on enemmän kuin vuoden lyhyempi kuin kyseisessä sopimusvaltiossa vaadittava, asettaa hyväksymisen ehdoksi,

että hakija on mahdollisen 8 artiklassa

mainitun harjoittelujakson lisäksi joko harjoittanut ammattia toisessa sopimusvaltiossa ajanjakson, joka voi olla enintään kaksi kertaa niin pitkä kuin se ero, joka vallitsee siinä sopimusvaltiossa järjestetyn koulutuksen keston, jossa hyväksymistä haetaan, ja hakijan saaman koulutuksen keston välillä, tai harjoittaa ammattia vastaavan ajanjakson asianomaisen sopimusvaltion hyväksymän ammatinharjoittajan vastuulla,

tai

että hakija saa sopimusvaltion järjestämän lisäkoulutuksen, joka mahdollisesti voi päättyä tutkintoon.

Hyväksymishakemus ja päätöksenteon menettelytavat

8 artikla

Sen, joka hakee hyväksymistä tämän sopimuksen nojalla, tulee todistaa hyväksymisen myöntyvälle viranomaiselle, että hän täyttää sopimuksen ehdot.

Hyväksyminen on myönnettävä hakijalle, joka täyttää edellä mainitut ehdot, mikäli ei ole olemassa seikkoja, jotka voivat aiheuttaa hyväksymisen peruuttamisen 9 artiklan mukaan.

Hyväksymisen myöntävän viranomaisen tulee tehdä perusteltu ratkaisu viimeistään neljän kuukauden kuluttua siitä, jolloin hakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset asiakirjat ja tiedot on sille toimitettu. Hylkäämisestä hakija voi valittaa ylemmälle viranomaiselle sopimusvaltion valitusmenettelyä koskevien yleisten säännösten mukaisesti.

Sopimusvaltioiden hyväksymisen myöntävien viranomaisten on vastavuoroisesti välitettävä toisilleen ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia hakemusten hyväksymiseksi. Niiden tulee lisäksi vastavuoroisesti ilmoittaa toisilleen niistä ratkaisuista, jotka tämän sopimuksen nojalla tehdään.

Hyväksymisen peruuttaminen ym.

9 artikla

Jos hyväksymisen alunperin antanut sopimusvaltio peruuttaa sen, voidaan myös toisen sopimusvaltion myöhemmin antama hyväksyminen peruuttaa. Muuten myöhempi hyväksyminen voidaan peruuttaa vain sen sopimusvaltion voimassa olevien määräysten mukaan, joka on sen antanut, kuitenkin otta-

en huomioon, onko toisessa sopimusvaltiossa rikottu lakia tai osoitettu karkeaa epäpätevyyttä tai ilmeistä soveltumattomuutta toiminnan harjoittamiseen.

Jos sellaista ammatinharjoittajaa vastaan, joka on saanut hyväksymisen useammassa sopimusvaltiossa, ryhdytään jossakin näistä oikeudellisiin tai kurinpidollisiin toimiin siellä tapahtuneen ammatinharjoittamisen takia, tai jos ammatinharjoittajalle myönnetty hyväksyminen peruutetaan, on toisen tai toisten sopimusvaltioiden hyväksymisen myöntäville viranomaisille ilmoitettava toimenpiteestä tai peruuttamisesta sekä sen perusteesta. Tällainen ilmoitus on tehtävä myös silloin, jos ammatinharjoittajan oikeut- ta harjoittaa toimintaansa rajoitetaan.

Kansalaisuus ja työskentely palkansaajana ym.

10 artikla

Tämän sopimuksen nojalla tapahtuvan itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi hyväksymisen ehdoksi ei voida asettaa sitä, että hakija on sen valtion kansalainen tai saa sen valtion kansalaisuuden, jossa hyväksymistä haetaan.

Palvelukseenotolle sellaiseen virkaan, joka edellyttää jotakin tämän sopimuksen piiriin kuuluvaa koulutusta, ei pääsääntöisesti voida asettaa ehtoa, jonka mukaan hakija on sen valtion kansalainen tai saa sen valtion kansalaisuuden, jossa virkaa haetaan.

Sopimusvaltiot voivat kuitenkin varata julkishallinnon ylemmät virat, oikeuslaitoksen, syyttäjälaitoksen, ulosottotoimen, poliisin ja puolustusvoimien virat sekä muut virat, joilla on merkitystä kansallisen turvallisuuden kannalta, oman maan kansalaisille.

11 artikla

Tämän sopimuksen säätelemällä alalla tapahtunut aikaisempi palveluksessaolo on toisessa sopimusvaltiossa virkaa täytettäessä katsottava samanarvoiseksi tässä valtiossa tapahtuneen vastaavan palveluksessaolon kanssa.

12 artikla

Sen, joka on otettu palvelukseen toisessa sopimusvaltiossa kuin missä hän on saanut koulutuksensa, tulee olla samanarvoinen valtion omien kansalaisten kanssa mitä tulee palkka- ja eläkeoikeuteen sekä muihin virkaan liittyviin oikeuksiin.

13 artikla

Jokaisen sopimusvaltion tulee mahdollisimman laajasti tehdä muutoksia lainsäädännössään 2 artiklan 5 kappaleessa ja 10—12 artiklassa mainittujen periaatteiden mukaisesti valtion virkojen osalta ja myötävaikuttaa siihen, että näitä periaatteita sovelletaan vastaavasti myös ei-valtiollisiin virkoihin.

Sopimusvaltio voi kuitenkin antaa tai edelleen pitää voimassa lakeja ja muita määräyksiä, joiden mukaan tuomarin tai yleisen syyttäjän tai näihin verrattaviin oikeuslaitoksen, syyttäjälaitoksen ja ulosottotoimen virkoihin nimittämisen ehtona on tyydyttävä sopeutumis aika, joka ei kuitenkaan saa ylittää kolmea vuotta, tai soveltuvuuskokeen suorittaminen. Suomi voi asettaa vastaavan vaatimuksen yleisen oikeusavustajan virkaan nimittämiseksi. Sopimusvaltio päättää valinnasta sopeutumisajan ja soveltuvuuskokeen välillä.

Muut määräykset

14 artikla

Kun on kysymys tämän sopimuksen piiriin kuuluvan henkilöstön palvelukseenotosta, on noudatettava Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista 8 päivänä maaliskuuta 1982 tehdyn sopimuksen ja pöytäkirjan määräyksiä sekä niitä pohjoismaisen työnvälityksen suuntaviivoja, jotka vahvistettiin näiden toteuttamisen yhteydessä.

Hyväksymisen myöntävien viranomaisten on jatkuvasti annettava toisilleen ja Pohjoismaiselle työmarkkinalautakunnalle ilmoituksia ja tietoja, joilla on merkitystä sopimuspuolten työmarkkinoiden kehityksen arvioimiselle.

15 artikla

Sopimuspuolten tulee yhteistoiminnassa seurata sopimuksen toteutumista ja tehdä ne muutokset ja lisäykset, joihin kehitys saattaa antaa aihetta. Tämän vuoksi Pohjoismaiden ministerineuvosto asettaa neuvoa-antavan komitean, joka voi esittää muutoksia ja lisäyksiä tähän sopimukseen. Sopimuspuolten hyväksymisen myöntävät viranomaiset voivat neuvotella komitean kanssa sopimuksen tulkinnasta.

Sopimus otetaan tarkistettavaksi viimeistään viiden vuoden kuluttua sen voimaantuloista.

Voimaantulo

18 artikla

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun kaikki sopimuspuolet ovat ilmoittaneet Tanskan ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä.

Färssaarten, Grönlannin ja Ahvenanmaan osalta sopimus tulee kuitenkin voimaan vasta kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun Tanskan ja vastaavasti Suomen hallitus on ilmoittanut Tanskan ulkoasiainministeriölle, että Färssaarten landstyre, Grönlannin hjemmestyre ja vastaavasti Ahvenanmaan maakuntahallitus ovat ilmoittaneet, että sopimus tulee voimaan Färssaarten, Grönlannin ja vastaavasti Ahvenanmaan osalta.

Färssaaret ja Grönlanti voivat hyväksymisen edellytyksenä vaatia, että hakijalla on tyydyttävä Färssaarten ja vastaavasti grönlannin kielen taito.

Tanskan ulkoasiainministeriö ilmoittaa muille sopimuspuolille näiden ilmoitusten vastaanottamisesta ja sopimuksen voimaantuloajankohdan.

17 artikla

Sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti Tanskan ulkoasiainministeriölle, joka ilmoittaa muille sopimuspuolille sellaisen ilmoituksen vastaanottamisesta ja sen sisällön.

Irtisanominen koskee ainoastaan irtisanomisen suorittanutta sopimuspuolta, ja se tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun Tanskan ulkoasiainministeriö on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen.

18 artikla

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Tanskan ulkoasiainministeriön huostaan, joka toimittaa siitä muille sopimuspuolille oikeaksi todistetut jäljennökset.

Tämän vakuudeksi ovat asianmukaisesti valtuutetut edustajat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Kööpenhaminassa 24 päivänä loka-kuuta 1990 yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jotka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

PÖYTÄKIRJA

Samanaikaisesti kun sopimus pohjoismaisista työmarkkinoista henkilöille, jotka ovat saaneet ammattipätevyyden antavan, vähintään kolmevuotisen korkeamman koulutuksen, allekirjoitetaan, olemme me allekirjoittaneet valtuutetut edustajat sopineet seuraavasta pöytäkirjasta, joka katsotaan sopimuksen osaksi:

1. Sopimuspuolet painottavat yhteis pohjoismaisten työmarkkinoiden edelleen laajentamista siten, että saavutetaan tilanne, jossa kukaan Pohjoismaiden kansalainen ei ole estynyt saamasta toisessa Pohjoismaassa työpaikkaa koulutustaan vastaavalla alalla.

Sopimuspuolet pyrkivät tämän vuoksi saamaan tänä päivänä allekirjoitetun sopimuksen hyväksytyksi ja sen edellyttämät muutokset lainsäädännössään toteutetuksi viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1991.

2. Sopimuksella ei oteta kantaa kysymyksen vastavuoroisesta korkeamman koulutuksen akateemisesta tunnustamisesta, jolla tarkoitetaan Pohjoismaiden kansalaisten oikeutta saada aikaisempi korkeampi koulutuksensa hyväksytyksi osana peruskoulutusta tai pohjana jatko-opinnoille toisen Pohjoismaan korkeammassa koulutuslaitoksessa tai tutkimuslaitoksessa.

3. Sopimuspuolet toteavat, että sopimuksen 1 artiklan 2 kappaleessa oleva korkeamman koulutuksen määritelmä tulkitaan Tanskassa EY:n säännöt vastaavalla alalla huomioon ottaen.

4. Sopimuspuolet ovat yksimielisiä siitä, että 2 artiklan 1 kappaleen määräykset koskevat myös henkilöä, joka muun kuin pohjoismaisen koulutuksen perusteella on jossakin sopimusvaltiossa saanut laillistuksen, auktorisoinnin tai muun vastaavan hyväksymisen toimia ammatinharjoittajana.

5. Tanskan tarkoituksena on vastavuoroisuuden pohjalta soveltaa 3 artiklan määräyksiä mahdollisimman laajasti.

6. Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä valtioiden eläkejärjestelmien mukaisen eläkeoikeuden sopeuttamisesta 18 päivänä joulukuuta 1973 tehdyn sopimuksen sekä siihen 28 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn lisäpöytäkirjan määräyksiä sovelletaan eläkeoikeuksia määrittäessä 12 artiklan mukaisesti jonkin edellä mainitun neljän maan kansalaiselle, joka on valtion palveluksessa jossakin toisessa mainituista maista.

7. Sopimuspuolet ovat yksimielisiä siitä, että 15 artiklassa mainitulle neuvoa-antavalle komitealle annetaan tehtäväksi seurata sopimuksen soveltamisen ja tulkinnan kehitystä kansallisella tasolla sekä harkita, tulisiko jokaisen sopimuspuolen nimetä keskusviranomaisen seuraamaan tätä kehitystä.

Tämän pöytäkirjan alkuperäisteksti talletetaan Tanskan ulkoasiainministeriön huostaan, joka toimittaa siitä muille sopimuspuolille oikeaksi todistetut jäljennökset.

Tämän vakuudeksi ovat asianmukaisesti valtuutetut edustajat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Kööpenhaminassa 24 päivänä lokakuuta 1990 yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jonka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.